

Fővárosi Bíróság
18.K.34.138/2009/3.

A MAGYAR KÖZTÁRSASÁG NEVÉBEN!

A Fővárosi Bíróság a dr. Szabó László Ügyvédi Iroda, ügyintéző: dr. Szabó László ügyvéd által képviselt ROSSMANN Magyarország Kereskedelmi Kft. (Vecsés) felperesnek, dr. László Ildikó Katalin ügyvéd által képviselt Gazdasági Versenyhivatal (Budapest) alperes ellen - hiv.szám: Vj-73/2006.-, versenyügyben hozott közigazgatási határozat bírósági felülvizsgálata iránt indított perében a bíróság meghozta az alábbi

ítéletet:

A bíróság az alperes Vj-73/2006. számú határozatát akként változtatja meg, hogy felperest 600.000 (hatszázezer) forint versenyfelügyeleti bírság megfizetésére kötelezi.

Kötelezi a bíróság felperest, hogy fizessen meg az államnak az illetékes adóhatóság külön felhívására - további - 4.000 (négyezer) forint rész- illetéket azzal, hogy a fennmaradó kereseti illetéket az állam viseli.

Kötelezi a bíróság felperest, hogy fizessen meg alperesnek 15 napon belül - további - 12.000 (tizenkettő-ezer) forint perköltséget azzal, hogy ezt meghaladó költségeiket a felek maguk viselik.

Az ítélet ellen a kézbesítéstől számított 15 napon belül van helye fellebbezésnek, melyet a Fővárosi Ítéletáblához címezve, de jelen bíróságnál kell írásban 4 példányban benyújtani.

Indokolás:

A felperes a kétmillió példányszámban megjelenő újságjában 2006. március 27-től április 2-áig tartó akciójában, akciós áron - jelentős, mintegy 75%-os - kedvezménnyel hirdette meg a „Fun Water Drops edt „ 30 ml kiszerelésű termékét. A Nyíregyháza, Rákóczi út 18-20. szám alatti boltjában a terméket már az akció első napján nem lehetett megvásárolni, mivel az akció idejére mindössze 4 db állt rendelkezésre az üzletben, és a készlet az első nap délelőttjén elfogyott. Ezen okból -panaszbejelentés alapján - versenyfelügyeleti eljárás indult a felperessel szemben a tisztességtelen piaci magatartás és a versenykorlátozás tilalmáról szóló 1996. évi LVVII. törvény (továbbiakban:Tpvt.) III. fejezete alapján.

A lefolytatott vizsgálat eredményeként meghozott, 2006. október 26- án kelt Vj-73/2006/20. számú határozatában alperes álláspontja az volt, hogy a Tpvt. 8.§ - ának (2) bekezdés d) pontja tiltja az előnyös vásárlás hamis látszatának keltését, márpedig a hiányzó áru reklámozása becsalogató reklám, amellyel a reklámozó vállalkozás azt kívánja elérni, hogy a hiányzó áru helyett a vásárló a

helyszínen lévő más áruból válasszon. Rögzítette a vizsgálat, hogy az akciós termékből az első napon minimális készlet állt rendelkezésre, melyet a negyedik napra tudtak pótolni, de maga a termék nem volt nagy értékű. A felperes terhére rótt jogsértés az volt, hogy minimális készletet biztosított az akció idejére. Ezért a felperest a Tpv. 78.§-ának (1) bekezdése alapján - figyelemmel a (3) bekezdésben foglaltakra - 1.000.000 forint bírság megfizetésére kötelezte. A bírság kiszabása során értékelte az üzlet akció ideje alatti nettó forgalmát, és annak 5%-ánál nagyobb mértékű bírság kiszabását nem találta indokoltnak, figyelemmel a hiányzó áruk számára, jellegére, a reklám és a reklámozás jellegére, az üzlet áruválasztékára. Hivatkozott arra, hogy 130.000 forintnál magasabb összeg kiszabása azért volt indokolt, mivel korábban a felperest már elmarasztalta, és így tisztában kellett lennie a jogsértéssel, és a magasabb összegű bírság a további jogsértéstől való elrettentés célját szolgálta.

Felperes keresetében az alperesi határozat hatályon kívül helyezését, illetve megváltoztatását, valamint a bírság összegének mérséklését kérte. Álláspontja szerint alperes tévesen értelmezte a Tpv. 8.§-ának (1) bekezdését és (2) bekezdése d) pontját. Arra hivatkozott, hogy az akciós árukészlet mennyiségének meghatározásakor gondosan és a korábbi forgalmi adatok figyelembevételével járt el, a négy darab termék rendelkezésre állása elegendőnek tűnt, magatartása a tisztességes minimum követelményének megfelelt. A bírság összegét (amely a meghatározott bírságalap közel 40%-a) kirívóan magasnak, és a jogsértéssel arányban nem állónak minősítette. Kifogásolta, hogy az alperes nem végezte el a Tpv. 78.§-ának (3) bekezdésében felsorolt szempontok értékelését. Sérelmezte, hogy a mérlegelésnél a versenyhatóság nem vette figyelembe enyhítő körülményként a jogsértés csekély súlyát, a fogyasztói érdeksérelmet és annak könnyű orvosolhatóságát, továbbá azt, hogy a jogsértő állapot rövid ideig áll csak fenn, és ebből előnye nem származott. Nem vitatta a korábbi jogsértés elkövetését, azonban utalt annak eltérő tényállására. Hiányolta annak értékelését, hogy a másik, közelben található boltjában az akciós termék rendelkezésre állt, és intézkedett az elfogyott termék pótlásáról. Kérte figyelembe venni, hogy az eljárás során együttműködő magatartást tanúsított.

Alperes ellenkérelmében a felperes keresetének elutasítását kérte, fenntartotta a határozatában foglaltakat. A bírság kiszabásával kapcsolatban utalt arra, hogy alperes gyakorlata szerint az eljárást segítő, együttműködő magatartás érdemi hatással akkor lehet a bírság összegére, ha a vállalkozás az egyébként alapvetően elvárható együttműködésen túlmenően nyújt segítséget a tényállás feltárásában, továbbá arra is, hogy a jogsértés időtartama figyelembevételre került azon keresztül, hogy a bírság összegének kiinduló pontját az akció ideje alatti forgalom képezte. Álláspontja szerint nincs ok a bírság mérséklésére, figyelemmel a határozata 25. pontjában írt „elrettentő” funkcióra is, ezzel összefüggésben utalt arra, hogy a kiszabott bírság összege felperes éves nettó árbevételének 0,03 ezreléke.

A Fővárosi Bíróság 3.K.35.649/2006/5. számú ítéletével az alperes határozatát hatályon kívül helyezte, és az alperest új eljárásra kötelezte.

Az alperes fellebbezése folytán eljáró Fővárosi Ítéletábrla 2.Kf.27.482/2007/6. számú végzésével az elsőfokú bíróság ítéletét hatályon kívül helyezte, és az elsőfokú bíróságot a per újabb tárgyalására és újabb határozat hozatalára utasította.

A Fővárosi Bíróság a megismételt eljárásban - felperes kiegészített kereseti kérelmére tekintettel - az alperes határozatát ismételten hatályon kívül helyezte a 2009. február 19-én kelt 3.K.32.632/2008/2. számú ítéletével, figyelemmel a közigazgatási hatósági eljárás és szolgáltatás általános szabályairól szóló 2004. évi CXL. törvény (Ket.) 50.§ (1) bekezdésében foglaltakra, és a versenyhatóságot új eljárásra kötelezte. Álláspontja szerint alperes anélkül minősítette a felperesi

magatartást jogsértőnek, hogy meghatározta volna mi az a reális mérték, amely induló készletként elfogadható, nem értett egyet azzal sem, hogy a leírt tényállás mellett a becsalagató reklám megvalósul. A Tpvt. 78.§ (1) és (3) bekezdése alapján a bírság kiszabását sem találta jogszerűnek, mert az alperes mérlegelése nem volt teljes-körű, és nem állapítható meg, hogy milyen számítás (becslés) útján határozta meg a bírság végösszegét.

Alperes ismételt fellebbezése folytán eljáró Fővárosi Ítéltábla a 2009. szeptember 9-én kelt 2.Kf.27.161/2009/4. számú részítéletével az elsőfokú bíróság ítéletét részben megváltoztatta, és a felperes keresetét a jogsértés elkövetése és a bírságszankció alkalmazása tekintetében elutasította, míg az első fokú ítéletet - egyebekben a bírság mértéke tekintetében - hatályon kívül helyezte, és az elsőfokú bíróságot e körben a per újabb tárgyalására és újabb határozat hozatalára utasította. Ítélete indokolásában kifejtette, hogy a felperes nem kellő gondossággal járt el, irreálisan alacsony induló készlet mellett ígérte a jelentős mértékű kedvezményt az akcióban meghirdetett konkrét termékre vonatkozóan, ezért magatartása alkalmas volt arra, hogy különösen előnyös vásárlás lehetőségének látszatát keltve megtévessze a fogyasztókat. Felperes tehát - egyezően az alperesi határozatban kifejtettekkel - a Tpvt. 8.§ (2) bekezdés d) pontjába ütköző jogsértést elkövetett, ezért a Tpvt. 78. § (1) bekezdése alapján bírsággal szankcionálható.

Az elsőfokú bíróság - eltérő jogi álláspontja miatt - eljárása során érdemben nem vizsgálta az alkalmazott szankció mértékének jogszerűségét, ezért ezt a másodfokú bíróság sem vizsgálhatta, és ezért e körben az elsőfokú eljárás megismétlése vált szükségessé. A megismételt eljárásra vonatkozóan utalt arra, hogy a Tpvt. 78.§ (3) bekezdésében nem taxatív módon, hanem példálózva sorolja fel azokat a szempontokat, amelyek vizsgálta szükséges a bírság mértékének meghatározásakor, és ezek értékelése elengedhetetlen a jogsértéssel arányban álló szankció meghatározásához. Utalt a Pp. 339/B §-ában megfogalmazott, mérlegelési jogkörben hozott határozat jogszerűségének vizsgálatára, a megismételt eljárásra vonatkozóan pedig előírta, hogy az elsőfokú bíróságnak a felperes keresetében kifejtett érvek figyelembevételével a Pp.339/B §-a szerint kell vizsgálnia a mérlegelési jogkörben hozott határozati rész jogszerűségét. E körben azt, hogy a vonatkozó jogszabályhely szerinti szempontok megfelelő értékelésével határozta-e meg a bírságot, annak mértéke a feltárt enyhítő és súlyosító körülményekkel, és a speciál - és generál preventív célokkal arányban áll-e.

A megismételt eljárásban mind felperes, mind alperes fenntartotta korábban keresetében, illetőleg ellenkérelmében foglaltakat. Felperes előadta, hogy keresetlevelében részletesen ismertette és szerepeltette a bírságra vonatkozó és általa vitatott szempontokat, e körben továbbra is elsődlegesen a határozat hatályon kívül helyezését, másodlagosan pedig a határozat megváltoztatását kérte. Arra utalt még, hogy alperes határozatában nem vett figyelembe több, felperes számára enyhítő körülményt, így az időtartam rövidegét, a jogsértés súlyát, és a termék rövid határidőn belül történő pótlását.

Alperes változatlanul a kereset elutasítását kérte, utalt arra, hogy a határozatnak az alapösszeg számítására vonatkozó része ma már meghaladott, (ezért utalt nyilatkozatában az előző évi nettó árbevételre), illetve arra, hogy ennek milyen alacsony mértékében határozta meg a bírságot. Nem vitatta azt, hogy a felperessel szemben korábban megállapított jogsértés csak megállapítás (figyelmeztetés) volt, bírság kiszabására nem került sor, álláspontja szerint azonban éppen ez alapozta meg a nagyobb mértékű bírságot, figyelemmel arra, hogy a perbeli esetben versenysérelem is megvalósult.

A felperes keresete - a bíróság összegének megállapítására vonatkozóan - részben megalapozott, az alábbiak szerint.

A bíróság a keresetet a Ket.109.§.(1) bekezdése, valamint a Pp.324.§.(2) bekezdés a.) pontjában foglaltak alapján vizsgálta felül, a tényállást a peres felek nyilatkozatai, valamint a csatolt iratok alapján állapította meg, a fennmaradó kereseti kérelem elbírálásánál figyelemmel volt a Fővárosi Ítéltábla 2.K.f.27.161/2009/4.számú részítéletében foglaltakra, ezért a bíróságnak jelen perben kizárólag abban a kérdésben kellett döntenie, hogy jogszerű volt-e alperes határozata a bíróság kiszabása illetve a bíróság összegének megállapítása tekintetében.

A Tpvt. 78.§ (1) bekezdése értelmében az eljáró versenytanács bíróságot szabhat ki azzal szemben, aki e törvény rendelkezéseit megsérti.

A Tpvt. 78.§ (3) bekezdése szerint a bíróság összegét az eset összes körülményeire, így különösen a jogsérelem súlyára, a jogsértő állapot időtartamára, a jogsértéssel elért előnyre, a jogsértő felek piaci helyzetére, a magatartás felróhatóságára, az eljárást segítő együttműködő magatartására, a törvénybe ütköző magatartás ismételt tanúsítására - tekintettel kell meghatározni. A jogsérelem súlyát különösen a gazdasági verseny veszélyeztetettségének foka, a fogyasztói érdekek sérelmének köre, kiterjedtsége alapozhatja meg.

Előjáróban arra mutat rá a bíróság, hogy a Fővárosi Ítéltábla jogerős döntése folytán nem vitatott, hogy a Tpvt. 8.§ (1) bekezdés d) pontjában foglalt tilalmat felperes megsértette, közvetlen fogyasztói érdeksérelmen túl a verseny veszélyeztetettsége azon alapult, hogy az akciós termék meghirdetésével, ugyanakkor az akció kezdő napján azzal, hogy ebből nem biztosított elegendőt a felperes, megvalósult a „becsalogató" reklám, a felperes jogsértő tevékenysége folytán a fogyasztók olyan árut is vásárolhattak, amelyeket egyébként nem, vagy nem felperestől vásároltak volna meg. Tpvt. 78.§ (1) bekezdése értelmében tehát jogszerű volt a bíróság kiszabása felperessel szemben.

A bíróság összegének megállapításánál azonban a bíróság álláspontja szerint az alperes nem volt tekintettel az eset összes körülményeire, és több olyan szempontot nem értékelt határozatában, amely a mérlegelés jogszerűségét a Pp. 339/B§-a értelmében megalapozza.

A Pp. 339/B§. alapján a mérlegelési jogkörben hozott határozat akkor tekintendő jogszerűnek, ha a közigazgatási szerv a tényállást kellő mértékben feltárta, az eljárási szabályokat betartotta, a mérlegelés szempontjai megállapíthatóak, és a határozat indokolásából a bizonyítékok mérlegelésének okszerűsége kitűnik.

A perbeli termék és akció kapcsán maga alperes sem vitatta, hogy a jogsértés viszonylag csekély súlyúnak tekinthető, nem nagy értékű áru reklámozásáról volt szó, továbbá, hogy a hiányzó árut - a másik üzletből - felperes még azon a héten pótolta. Alperes a bíróságösszeg meghatározásakor az üzlet akció ideje alatti nettó forgalmából indult ki, amelyre nézve azonban nem nyert bizonyítást az a tény, hogy a becsalogató reklámnak köszönhetően az árbevétel jelentősen megnőtt volna ezen a héten.

Az a határozati megállapítás, amely szerint nem indokolt a bírság alapösszegének a forgalom 5%-nál magasabb összegben történő megállapítása (ez 130.000 forint , figyelemmel az árbevételre), valamint a kiszabott bírság tényleges összege (1.000.000 forint) jelentős különbséget mutat, amelyet alperes azzal indokolt, hogy felperes korábban már marasztalva volt a Tpv. 8.§-ába ütköző jogsértésért, illetve, hogy az elrettentés érdekében a bírság nem szakadhat el irreális mértékben a jogsértő vállalkozás teljes forgalmától (mértékétől).

A bíróság nem vitatja ez utóbbi mérlegelési szempontok jogszerűségét, és a hivatkozott jogszabályhely alapján azt, hogy alperes figyelembe vehette ezeket a szempontokat a bíróság kiszabásakor. Alperes azonban nem értékelt olyan szempontokat, amelyeket a jogszabály is megjelöl (és amelyekre felperes keresetében is hivatkozott), így nem volt tekintettel a jogsérelem csekély súlyára, arra, hogy a jogsértő állapot időtartama viszonylag rövid volt és a jogsértés bizonyos mértékben orvoslást nyert azzal, hogy felperes pótolta a hiányzó árút. Továbbá a bíróság álláspontja szerint túlzottan értékelt az tény, hogy korábban már sor került felperessel szemben jogsértés megállapítására, mert amint az a felek között sem volt vitatott, a korábbi jogsértésre több mint három évvel korábban került sor, az nem volt nagy súlyú, csak figyelmeztetéssel zárult, és az eltelt időben felperessel szemben versenyjogba ütköző megállapítás nem történt. A gazdasági verseny veszélyeztettségének foka sem volt olyan jelentős a jogsérelem súlyára tekintettel, ami a bíróság álláspontja szerint az 1.000.000 forintos bírság kiszabását indokolta.

A mérlegelés okszerűsége a jogszabály szerint csak akkor állapítható meg, ha mind a súlyosbító, mind az enyhítő körülmények figyelembe vételre kerülnek, és bár nem vitatottan jogszerű volt a bíróság kiszabás, annak mértékét a leírtak figyelembevételével a bíróság eltúlzottnak találta. A határozatban foglaltakhoz képest ezért a bíróság a fent felsoroltakat úgy értékelt, hogy azok további enyhítő körülményként mérlegelhetők, ezért az alperesi határozatot akként változtatta meg, hogy a a bírságot csökkentette, és a felperest 600.000 forint bírság megfizetésére kötelezte. A jogsértés súlyát, jellegét, valamint a körülményeket figyelembe véve ezen bírságösszeg is alkalmas arra, hogy felperes a hasonló jogsértést ne kövessen el, a versenyjogi szabályokat ne sértse meg.

A Fővárosi Ítéltábla részítéletében 11.000 Ft kereseti (rész)illeték megfizetésére kötelezte felperest. A fennmaradó kereseti illetéket (5.500,-Ft) - figyelemmel pernyertesség arányára - a bíróság megosztotta, azt nagyobb részben (4.000,-Ft) a pervesztes felperes, kisebb részben (1.500,-Ft) alperes köteles viselni. Felperest a 6/1986.(VI.26.)IM sz. rendelet 13.§ (2) bekezdése alapján kötelezte a bíróság, ezen túlmenően a keresetnek részben helyt adó döntés következtében az alperest terhelő kereseti illetéket az állam köteles viselni ugyanezen jogszabály 14.§-a alapján.

A Fővárosi Ítéltábla részítéletében 30.000,- Ft együttes első- és másodfokú részperköltség megfizetésére kötelezte felperest, a Pp.78.§-a alapján, ezen túl megállapítva a peres felek másodfokú eljárásban felmerült perköltségének összegét (7.000,-), melynek viseléséről az első fokú bíróságnak kell dönten. A folytatólagos perben az alperes túlnyomó részben pernyertes lett, ezért, ennek összegét a bíróság a Pp. 79. §. (1) bekezdése alapján a bírósági eljárásban megállapítható ügyvédi költségekről szóló 32/2003. (VIII. 22.) IM rendelet (a továbbiakban: IM r.) 3. §. (1) bekezdése szerint állapította meg 5.000,- Ft-ban, figyelemmel a pernyertesség arányára, valamint alperes által e körben kifejtett munkára. Felperes a Pp.78.§.(1) bekezdése alapján köteles a másodfokú, valamint az elsőfokú eljárásban felmerült további perköltség (együttesen 12.000,- Ft) viselésére. A felek ezt meghaladó költségeiket maguk viselik a Pp. 81 .§-a alapján.

Budapest, 2010. február 10.

Dr. Réthy Edit sk. bíró